Lietas Nr. A420266015
Lietas arhīva Nr. AA43-1603-16/2

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2016.gada 30.jūnijā

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesnese referente U.Mihailova, tiesneses I.Kaļiņina un S.Liniņa

rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz /pers. B/ pieteikumu par Ekonomikas ministrijas 2015.gada 3.jūlija rīkojuma Nr.166 12.2.apakšpunkta atcelšanu, personiskā un morālā kaitējuma un mantisko zaudējumu atlīdzinājumu, sakarā ar /pers. B/ un Ekonomikas ministrijas apelācijas sūdzībām par Administratīvās rajona tiesas 2016.gada 14.janvāra spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Ar Ekonomikas ministrijas (turpmāk – ministrija) valsts sekretāra 2015.gada 3.jūlija rīkojuma Nr.166 „Par disciplinārsoda piemērošanu" (turpmāk – pārsūdzētais lēmums) 12.2.apakšpunktu /pers. B/ piemērots disciplinārsods – atbrīvošana no Juridiskā departamenta Tiesiskā nodrošinājuma nodaļas /amats/ amata, kā arī izbeidzot valsts civildienesta attiecības. Pārsūdzētais lēmums, citstarp, pamatots ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[1.1] Pārsūdzētais lēmums pieņemts, pamatojoties uz Disciplinārlietas izmeklēšanas komisijas (turpmāk – Izmeklēšanas komisija) 2015.gada 1.jūlija atzinumu par disciplinārpārkāpuma konstatēšanu Nr.1-19-1274 (turpmāk – Atzinums), Valsts civildienesta ierēdņu disciplināratbildības likuma (turpmāk – Disciplināratbildības likums) 11.panta 3. un 4.punktu, 31.panta pirmās daļas 1. un 3.punktu un 36.panta otro daļu un Valsts civildienesta likuma 41.panta 1.punkta „j" apakšpunktu un 40.pantu un Darba likuma 149.panta piekto daļu.

[1 . 2] /pers. B/, izpildot valsts sekretāra Jura Pūces rezolūciju, gan kā iepirkumu komisijas locekle, gan kā Juridiskā departamenta kompetentā juriste nav nodrošinājusi 2013.gada 19.decembrī noslēgtā iepirkuma līguma „Par Latvijas ekspozīcijas izstādē Expo Milano 2015, Milānā, Itālijā, Ekspozīcijas idejiskās ieceres – saturiskā redzējuma māksliniecisko un organizatorisko realizēšanu, kā arī uzraudzību (ekspozīcijas producenta pakalpojumu sniegšana)" (turpmāk – Producēšanas līgums), kas noslēgts starp ministriju un komandītsabiedrību „EXPO 2015" (turpmāk – komandītsabiedrība), atbilstību Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likuma (turpmāk – Izšķērdēšanas novēršanas likums) 3.panta 1. un 3.punktam, 8.pantam. Tādējādi /pers. B/ ar netiešu nodomu izdarīja Disciplināratbildības likuma 36.panta otrajā daļā norādīto disciplinārpārkāpumu (amata pienākumu nekvalitatīva pildīšana), kā rezultātā nodarīts būtisks kaitējums valsts interesēm (Disciplināratbildības likuma 15.panta ceturtās daļas izpratnē).

[1 . 3] /pers. B/, piedaloties ministrijas un komandītsabiedrības 2014.gada 27.maija sanāksmē, nav norādījusi uz pieņemamā lēmuma (apmaksāt nepabeigtus darbus un darbus par neatbilstošām izmaksām) neatbilstību līgumam, bet pat pati ir ierosinājusi pārskatīt Producēšanas līgumā esošo apmaksas kārtību, paredzot bez Producēšanas līguma grozījumiem maksāt par vēl nepabeigtiem darbiem. Tādējādi /pers. B/ ar netiešu nodomu izdarīja Disciplināratbildības likuma 36.panta otrajā daļā norādīto disciplinārpārkāpumu (amata pienākumu nekvalitatīva pildīšana), kā rezultātā valstij nodarīts būtisks mantisks zaudējums (Disciplināratbildības likuma 15.panta pirmās daļas izpratnē) un būtisks kaitējums valsts interesēm (Disciplināratbildības likuma 15.panta piektās daļas izpratnē).

[1.4] /pers. B/, vizējot ministrijas un komandītsabiedrības 2013.gada 17.decembra iepirkuma līgumu „Par Objekta tehniskā projekta izstrādi un saskaņošanu, autoruzraudzību un konsultāciju sniegšanu'" (Objekts – Latvijas ekspozīcija izstādē „Expo Milano 2015", Milānā, Itālijā) (turpmāk – Projektēšanas līgums) 7.pielikumu un sagatavojot un vizējot 2014.gada 29.oktobra grozījumus Nr.3 Producēšanas līgumā, nav nodrošinājusi Projektēšanas līguma 7.pielikuma atbilstību Projektēšanas līguma 4.11.punktam (papildus neievērojot Projektēšanas līguma 1.2., 3.1.6., 3.1.7., 3.1.11., 3.1.16., 4.3.punktu, 6.pielikuma 6.3.punktu, Ministru kabineta 2014.gada 19.augusta noteikumu Nr.500 „Vispārīgie būvnoteikumi" 2.1.punktu) un 2014.gada 29.oktobra grozījumu Nr.3 Projektēšanas līgumā atbilstību Publisko iepirkumu likuma 67.1panta trešās daļas 2.punktam.

Tādējādi /pers. B/ ar netiešu nodomu izdarīja Disciplināratbildības likuma 36.panta otrajā daļā norādīto disciplinārpārkāpumu (amata pienākumu nolaidīga un nekvalitatīva pildīšana), kā rezultātā valsts interesēm nodarīts būtisks mantisks zaudējums (Disciplināratbildības likuma 15.panta pirmās daļas izpratnē).

[1 . 5] /pers. B/ ir atbildīga par novēlotu būvniecības iepirkuma uzsākšanu, kā rezultātā bija jāpiemēro saīsināti pieteikumu un piedāvājumu iesniegšanas termiņi. Tādējādi /pers. B/ aiz rupjas neuzmanības ir izdarījusi Disciplināratbildības likuma 36.panta otrajā daļā norādīto disciplinārpārkāpumu (amata pienākumu un uzdevumu nolaidīga un nekvalitatīva pildīšana), kā rezultātā valsts interesēm nodarīts būtisks kaitējums (Disciplināratbildības likuma 15.panta ceturtās daļas izpratnē).

[2] /pers. B/ iesniedza Administratīvajā rajona tiesā pieteikumu par pārsūdzētā lēmuma 12.2.apakšpunkta atcelšanu un atlīdzinājuma piešķiršanu. Pieteikumā norādīts turpmāk minētais.

[2.1] Pārsūdzētais lēmums uzskatāms par prettiesisku, nepamatotu un pilnībā atceļamu.

[2 . 2] /pers. B/ 2015.gada 6.martā sniedza paskaidrojumus disciplinārlietā. Vienlaikus /pers. B/ paskaidrojumos ietvēra skaidru lūgumu Izmeklēšanas komisijai sniegt precizējošas atbildes uz jautājumiem un noteikt jaunu termiņu papildus paskaidrojumu iesniegšanai. /pers. B/ nav saņēmusi atbildes uz uzdotajiem jautājumiem. Līdz ar to /pers. B/ nav bijusi iespēja (faktiski ir liegtas normatīvajos aktos noteiktās tiesības) sniegt būtiskus paskaidrojumus. Administratīvā akta izdošanas laikā ministrija nav nodrošinājusi disciplinārlietas apstākļu vispusīgu noskaidrošanu, tai skaitā, aizskarot /pers. B/ normatīvajos aktos garantētās tiesības tikt uzklausītai un sniegt paskaidrojumus par visiem lietas apstākļiem.

[2.3] Disciplinārsods /pers. B/ piemērots esot grūtniecības stāvoklī un esot darba nespējīgai. Darba nespējas iemesls ir /pers. B/ veselības

traucējumi un apdraudējumi grūtniecības stāvoklī, kas bija zināms ministrijai. Tādējādi disciplinārsoda piemērošana ir prettiesiska, neatbilstoša spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem, kā arī /pers. B/ cilvēktiesību ierobežojoša.

[2.4] Rīkojumā par disciplinārlietas ierosināšanu un tam pievienotajā 2015.gada 20.februāra dienesta pārbaudes ziņojumā iepriekš netika minēts, ka /pers. B/ ir izdarījusi vairākus disciplinārpārkāpumus, kas vēlāk tiks vērtēti kā disciplinārpārkāpumu kopība. /pers. B/, sniedzot paskaidrojumus, vadījusies no pārliecības, ka ar savu rīcību vairākās epizodēs vienā un tajā pašā lietā iespējams izdarījusi vienu Disciplināratbildības likuma 36.panta otrajā daļā noteikto disciplinārpārkāpumu (vienskaitlī). Disciplinārpārkāpumu kopības piemērošana, tai skaitā nosakot piemērojamo disciplinārsodu, ir nepamatota un prettiesiska.

[2.5] Atzinumā nav norādīts, kā tieši informācija par līgumcenu un tās sadalījumu pa izpildes posmiem kavē iespēju efektīvi uzraudzīt valsts budžeta līdzekļu izlietojumu. Izmeklēšanas komisijas apgalvojums par līgumcenas palielināšanas risku ir nepamatots. Līgumcenas palielināšanas risks nepastāv, jo to nepieļauj ne Publisko iepirkumu likums, ne konkrētais publisko iepirkumu līgums.

[2.6] Komisijas secinājums par it kā neatbilstošo Producēšanas līguma kvalitāti un neatbilstību normatīvajiem aktiem ir pretrunā ar Izmeklēšanas komisijas konstatējumu Atzinuma 2.5.2.punktā, kurā norādīts, ka tā neapšauba Producēšanas līguma spēkā esību un atbilstību Publisko iepirkumu likumam.

[2.7] Ne rīkojumā par disciplinārlietas ierosināšanu, ne tam pievienotā 2015.gada 20.februāra dienesta pārbaudes ziņojumā netika minēts, ka /pers. B/ ir izdarījusi pārkāpumu, kura būtība ir Producēšanas līguma atbilstības nenodrošināšana Izšķērdēšanas novēršanas likuma 3.panta 1. un 3.punktam un 8.pantam.

[2.8] No /pers. B/ paskaidrojumu vērtējuma Atzinumā nav skaidra /pers. B/ atbildība par trūkumiem Producēšanas līguma izpildē. /pers. B/ vizētais Producēšanas līgums atbilst tiesību normām.

[2.9] Nepamatota un prettiesiska ir publiskas personas pienākumu attiecināšana uz /pers. B/ un rīcību, /pers. B/ atbilstoši normatīvajiem aktiem pildot savus amata pienākumus un dotos uzdevumus.

[2.10] Nav skaidrs, kāpēc disciplinārlietas izmeklēšanas ietvaros tiek vērtēta /pers. B/ kā iepirkumu komisijas locekles atbildība, norobežojoties no iepirkumu komisijas solidārās atbildības un nevērtējot to kopsakarā ar iepirkumu komisijas darbu un citu iepirkumu komisijas locekļu atbildību. Vainas formas izvērtējums Atzinumā ir nepilnīgs, nepamatots un nepieļaujams.

[2.11] Izmeklēšanas komisijai pamatā ir iebildumi pret Producēšanas līguma izpildi, ko tā nepamatoti saista ar Producēšanas līguma kvalitāti.

[2.12] Ņemot vērā konkrēto situāciju ar līguma izpildi pēc Ministru kabineta lēmuma par Latvijas dalības pārtraukšanu izstādē, uz līguma projekta izstrādes brīdi tādi apstākļi, kas saistīti ar komersanta labticību un iespējamiem sarežģījumiem, zaudējumu piedziņas procesā, nebija paredzami. Turklāt jāņem vērā, ka Producēšanas līgums uzskatāms par civiltiesisku līgumu, uz to ir attiecināmi arī Civillikuma noteikumi par pienācīgu saistību izpildi un zaudējumu atlīdzināšanu.

[2.13] Atsaukšanās uz Producēšanas līguma izpildes inventarizācijas komisijas, kas izveidota ar ministrijas 2015.gada 7.aprīļa rīkojumu Nr.79, (turpmāk – Inventarizācijas komisija) secinājumiem un to ietveršana /pers. B/ izdarītā disciplinārpārkāpuma smaguma un tā izdarīšanas rezultātā radītās seku novērtēšanā nav pieļaujama. /pers. B/ līdz 2015.gada 3.jūlijam nebija informācijas par Inventarizācijas komisijas darbību un secinājumiem, līdz ar to nebija pat iespējas sniegt jebkādus skaidrojumus pēc savas iniciatīvas.

[2.14] Ņemot vērā, ka Atzinuma 2.18.punktā galvenokārt runāts par Inventarizācijas komisijas secinājumiem un it kā sadārdzināto pakalpojumu kopējo summu un iespējamiem sarežģījumiem zaudējumu piedziņas procesā, nav izprotams, kāds konkrēts kaitējums valsts interesēm un kādām tieši valsts interesēm ir nodarīts ar darbībām, par kurām teorētiski varētu būt atbildīga /pers. B/, kā arī kā tiek vērtēts tā būtiskums.

[2.15] Ja par /pers. B/ disciplinārpārkāpuma rezultātu tiek uzskatīts iepirkuma procedūras rezultātā noslēgts līgums, atbilstoši normatīvajiem aktiem vērtējams būtu, kā tieši līgums tā noslēgšanas brīdī radīja būtisku kaitējumu valsts vai sabiedrības interesēm, kā arī tieši kādām valsts vai sabiedrības interesēm tika nodarīts būtisks kaitējums. Pieņemot lēmumu par nepiedalīšanos izstādē, Ministru kabineta rīcībā bija informācija par zaudējumiem, kurus radīs lēmuma pieņemšana par atteikšanos no dalības izstādē, un tie nav novērtējami kā kaitējums, ko radīja tieši šāda producēšanas līguma noslēgšana.

[2.16] Nav izprotams, kā /pers. B/ līdzdarbība atsevišķā iepirkuma procedūrā ietekmē /pers. B/ amata pienākumu izpildi Juridiskā departamenta Tiesiskā nodrošinājuma nodaļas/amats/ amatā struktūrvienības kompetencē esošajos jautājumos.

[2.17] Nav saprotams, par kādiem audioierakstiem tiek runāts Atzinumā. /pers. B/ konkrēti audioieraksti nav atskaņoti, attiecīgi /pers. B/ nav bijusi iespēja pārliecināties par to autentiskumu un sniegt paskaidrojumu par, iespējams, saviem izteikumiem komandītsabiedrības un ministrijas pārstāvju sēdēs. /pers. B/ nav parakstījusi ministrijas un komandītsabiedrības kopīgo sanāksmju protokolus un ir tikai vispārīgi informēta par to saturu. /pers. B/ arī nebija pilnvaru pārskatīt noslēgto Producēšanas līgumu vai parakstīt tā grozījumus, turklāt nekādi grozījumi Producēšanas līgumā attiecībā uz apmaksas kārtību nav sekojuši. Līdz ar to nav izprotama saikne starp audioierakstā it kā izskanējušiem /pers. B/ izteikumiem, uz kuriem atsaucas Izmeklēšanas komisija, un tam pilnvarotu amatpersonu lēmumiem/rīcību veikt kādu komandītsabiedrības sniegto pakalpojumu apmaksu.

[2.18] Pretrunīgs ir Izmeklēšanas komisijas 3.13.punktā minētais apgalvojums, ka /pers. B/ ierosinājusi pārskatīt Producēšanas līgumā noteikto apmaksas kārtību, negrozot Producēšanas līgumu.

[2.19] /pers. B/ apliecina faktu, ka līdz brīdim, kad tika pieņemts Ministru kabineta lēmums par atteikšanos no dalības izstādē, /pers. B/ nebija pamata domāt (paļauties), ka Producēšanas līgums varētu netikt izpildīts un varētu iestāties kādas nelabvēlīgās sekas.

[2.20] Nevar piekrist Atzinuma 3.15.punktā ietvertajam vērtējumam par nodarīto zaudējumu un kaitējumu, kā arī to apmēru. Disciplinārsods nav pamatots un samērīgs.

[2.21] Izmeklēšanas komisija ir ievērojami paplašinājusi /pers. B/ it kā izdarīto disciplinārpārkāpumu, kā arī /pers. B/ nav iepriekš iepazīstināta ar pārkāpuma būtību un /pers. B/ nav bijusi (objektīvi ir bijusi liegta iespēja) disciplinārlietas ietvaros sniegt paskaidrojumus par savu rīcību, vizējot Projektēšanas līguma 7.pielikumu un, iespējams, nenodrošinot visa Projektēšanas līguma 7.pielikuma atbilstību Projektēšanas līguma 4.11.punktam, kā arī Projektēšanas līguma 1.2., 3.1.6., 3.1.7., 3.1.11., 3.1.16., 4.3.punktam, 6.pielikuma 6.3.punktam, Ministru kabineta 2014.gada 19.augusta noteikumu Nr.500 „Vispārīgie būvnoteikumi” 2.1.punktam.

[2.22] Atzinuma 4.11.1.punktā disciplinārlietas izmeklēšanas komisijas paustais apgalvojums, ka visas izstādes organizatoru prasības komandītsabiedrībai bija zināmas uz Projektēšanas līguma slēgšanas brīdi neatbilst patiesībai. Izmeklēšanas komisija norobežojas no fakta, ka 2014.gada 29.oktobra grozījumiem Nr.3 Projektēšanas līgumā nav ietekmes uz Projektēšanas līguma izpildi kopumā un kā tādi tie arī tika novērtēti, izstrādājot un parakstot grozījumus.

[2.23] Ir juridiski nekorekti un nepieņemami, ka Atzinuma 4.11.3.punktā konstatēts, ka /pers. B/ 2015.gada 6.marta paskaidrojumos ietvertajiem argumentiem nav būtiskas nozīmes disciplinārlietas izmeklēšanas ietvaros. Jebkuras apmaksas nosacījumu izmaiņas publisko iepirkumu līgumā pašas par sevi bez to ietekmes izvērtējuma nav uzskatāmas par publisko iepirkumu līguma būtiskiem grozījumiem.

[2.24] Atzinuma 4.12.punktā nepatiesi apgalvots, ka no 2014.gada 15.oktobra komandītsabiedrības un ministrijas pārstāvju sēdes protokola izriet /pers. B/ atbildība par 2014.gada 29.oktobra grozījumu Nr.3 Projektēšanas līgumā izstrādi un tiesiskuma izvērtēšanu. Tāpat neatbilst patiesībai

Atzinumā norādītais fakts, ka no personām, kuras vizējušas Projektēšanas līguma 7.pielikumu un 2014.gada 29.oktobra grozījumu Nr.3 Projektēšanas līgumā, /pers. B/ vienīgajai ir augstākā izglītība tiesību zinātnēs.

[2.25] Atzinuma 4.17.punktā, vērtējot /pers. B/ rīcības rezultātā nodarītos zaudējumus, tiek prezumēts, ka viss nodarītais zaudējumu apmērs radies /pers. B/ rīcības rezultātā, kaut gan Atzinuma 4.12.-4.14.punktā konstatēta arī citu amatpersonu rīcība un atbildība, kas netiek vērtēta nodarīto zaudējumu un tā apmēra kontekstā. Turklāt jebkuras izmaksas tiek veiktas, pamatojoties uz pieņemšanas-nodošanas aktu, nevis tikai līgumu vai tā grozījumiem. Kompetence lemt par 2014.gada 29.oktobra grozījumu Nr.3 Projektēšanas līgumā atbilstību Publisko iepirkumu likuma 67.1panta trešās daļas 2.punktam ir Iepirkumu uzraudzības birojam.

[2.26] Atzinuma 5.1.10.punktā nepamatoti secināts, ka iepirkuma dokumenta izstrādi pasūtīja un izstrādes uzraudzību veica /pers. B/. No Atzinuma nav skaidrs, kādus tieši savus amata pienākumus /pers. B/ pildījusi nolaidīgi un nekvalitatīvi.

[2.27] Nav pierādījumu un to nav konstatējusi arī Izmeklēšanas komisija, ka tieši pieteikumu un piedāvājumu termiņi kopsakarībā ar /pers. B/ individuālu rīcību būtu jebkādi ietekmējuši būvniecības iepirkuma norisi vai tā rezultātu.

[2.28] Kritiski vērtējams Izmeklēšanas komisijas pieņēmums, ka /pers. B/ vajadzēja rosināt grozījumus Projektēšanas līguma 5.pielikumā, nosakot citus konsultāciju pakalpojuma sniegšanas termiņus, jo netiek vērtēts, vai šāda grozījumu izdarīšana nebūtu komandītsabiedrības piedāvājuma papildināšana un nenonāktu pretrunā Publisko iepirkumu likuma 2.panta 2.punktā nostiprinātajam vienlīdzīgas un taisnīgas attieksmes principam pret visiem piegādātājiem.

[2.29] /pers. B/ disciplinārlietas izmeklēšanas gaitā nav bijusi iespēja sniegt paskaidrojumus par savu rīcību kādā no sanāksmēm. Vienlaikus /pers. B/ norāda, ka sanāksmju ir bijis salīdzinoši daudz, tajās apspriests daudz jautājumu.

[2.30] Nav pamatots Atzinuma 5.1.13.3.punktā norādītais, ka /pers. B/ rīcība, laikus neuzsākot būvniecības iepirkumu un atstājot iespēju izmantot iepirkuma procedūras ar saīsinātiem pieteikumu un piedāvājumu termiņiem, pieļāvusi būtisku kaitējumu Latvijas valsts interesēm. Izmeklēšanas komisija nevērtēja /pers. B/ amata pienākumu izpildi attiecībā uz konsultāciju sniegšanu pēc būtības, kā arī nav vērtējusi /pers. B/ uzdevuma piedalīties iepirkumu komisijā izpildi. Līdz ar to nav izprotams, kā /pers. B/ ar savu rīcību ietekmējusi Ministru kabineta lēmumu pārtraukt gatavošanos dalībai izstādē un publicitāti par Latviju.

[2.31] Konkrētajā situācijā, kad lēmums atbalstīt Latvijas dalības pārtraukšanu izstādē bija apzināta un mērķtiecīga Ministru kabineta rīcība, tai skaitā apzinoties, ka ar šo lēmumu var tikt nodarīts mantisks zaudējums un kaitējums valsts interesēm, nav pamatota /pers. B/ atbildības izvērtēšana attiecībā uz sekām, ko radīja Ministru kabineta lēmums.

[2.32] Pārsūdzētajā lēmumā nav norādīti administratīvā procesa dalībnieku, tai skaitā /pers. B/ visi izteiktie viedokļi un argumenti, faktu uzskatījums ir nepilnīgs, administratīvā akta pamatojumā nav ietverti lietderības apsvērumi, piemēroto tiesību normu uzskatījums nav norādīts atsevišķi, bet gan haotiski izvietots visā administratīvā akta tekstā, administratīvā akta faktu konstatējuma daļā nav norādīti pieļaujami un ticami pierādījumi, uz kuriem pamatoti secinājumi, vai argumenti, uz kuru pamata pierādījumi noraidīti. Lai arī Atzinums norādīts kā pārsūdzētā lēmuma sastāvdaļa, minētās prasības nav ietvertas vai ietvertas nepilnīgi arī Atzinumā.

[2.33] Ministrija disciplinārlietā nav pierādījusi, ka amata pienākumu nolaidīgas vai nekvalitatīvas pildīšanas dēļ /pers. B/ valstij nodarījusi būtisku mantisku zaudējumu vai valsts interesēm nodarījusi būtisku kaitējumu. Iztrūkstot būtiska kaitējuma pazīmei, pārkāpums nebija kvalificējams atbilstoši Disciplināratbildības likuma 36.panta otrajai daļai.

[2.34] Ar ministrijas prettiesisku administratīvo aktu /pers. B/ nodarīts kaitējums veselībai un apdraudēta /pers. B/ nedzimušā bērna dzīvība un veselība, kā arī radītas fiziskas un emocionālas ciešanas, kuras izraisījis ministrijas nodarītais kaitējums /pers. B/ veselībai, apdraudot viņas nedzimušā bērna dzīvību un veselību.

[3] Ar Administratīvās rajona tiesas 2016.gada 14.janvāra spriedumu pieteikums noraidīts. Spriedums pamatots ar turpmāk minētajiem motīviem.

[3.1] Tiesa piešķīra vērību tam, ka Juridiskā departamenta Tiesiskā nodrošinājuma nodaļas uzdevums, cita starpā, ir izstrādāt, izskatīt un vizēt ar ministrijas darbību saistīto iepirkuma līguma projektus (ministrijas 2012.gada 2.jūlija Juridiskā departamenta reglamenta Nr.234-1-8-2012 3.2.24.punkts). /pers. B/ amata aprakstā noteikts, ka viņa sniedz juridiska rakstura konsultācijas ministrijas kompetencē esošajos jautājumos.

[3.2] Tiesa atzina, ka jāņem vērā, ka komandītsabiedrības piedāvājums iepirkumā sākotnēji tika vērtēts metu konkursa procedūrā un vēlāk piedāvājums tika apspriests sarunu procedūrā. Tā kā metu konkursā vērtē piedāvājuma mākslinieciskо sniegumu pēc subjektīvās pārliecības, tad tieši sarunu procedūrā pasūtītājam (ministrijas personā – iepirkumu komisijas sastāvam) bija iespēja izstrādāt prasības, lai sasniegtu savām interesēm atbilstošu rezultātu. No nosacījumiem pretendentu dalībai sarunās izriet, ka ministrija ir izvirzījusi virkni pārbaudāmu prasību, lai tiktu sasniegts mērķis, piemēram, darba organizācijai (K3, maksimālais punktu skaits – 10) un ar to saistītiem ekonomiskajiem apsvērumiem (K5, maksimālais punktu skaits – 15). Tāpēc vēlākās grūtības nodrošināt, lai komandītsabiedrība disciplinēti pildītu uzņemtās saistības, sākotnēji ir izrietējušas no pašas ministrijas rīcības.

[3.3] Ministrija ir ievērojusi Disciplināratbildības likuma 27.pantā noteikto /pers. B/ uzklausīšanas pienākumu, jo /pers. B/ ir uzklausīta 2015.gada 6.martā un 21.aprīlī. Disciplinārlietu ierosina par konkrēta ierēdņa rīcību, tāpēc /pers. B/ atbild tikai par savu rīcību un pamatoti nav apspriesti solidāras atbildības jautājumi. Arī argumentam par to, ka Izmeklēšanas komisijas sastāvs ir nekompetents, tiesas vērtējumā nebija pamata.

[3.4] Tiesa piekrita /pers. B/, ka Producēšanas līguma 3.14.punktā ir paredzēta iespēja ministrijai piesaistīt ekspertu ar līgumu saistīto dokumentu izvērtēšanā. Tomēr uz šo tiesību ir jāraugās no tās efektīvas pielietošanas viedokļa. Pastāvot laika ierobežojumam (Producēšanas līguma faktiskā izpilde bija novēlota, salīdzinot ar Ministru kabineta noteikto laika grafiku), papildus procedūra eksperta piesaistīšanai (kas ietvertu arī papildus izmaksas) nav vērtējama kā efektīva un atbilstoša.

[3.5] Tiesa piekrita ministrijas argumentam, ka Producēšanas līgumā pamatā nav ievērots pušu ekonomiskais līdzsvars un risku sadalījums par labu ministrijai. Producēšanas līgums nenodrošina iespēju efektīvi uzraudzīt valsts budžeta līdzekļu izlietojumu. To nenodrošina līguma 4.13.punkts.

[3.6] Tiesa nesaskatīja kļūdas ministrijas vērtējumā, ka Producēšanas līgums neatbilst Izšķērdēšanas novēršanas likuma 2.panta pirmajai daļai, kas nosaka pienākumu likumīgi rīkoties ar finanšu līdzekļiem un mantu, un 3.panta 1. un 3.punktam, kā arī 8.pantam. Tiesa pievērsa uzmanību Inventarizācijas komisijas secinājumam, ka Producēšanas līguma 2.pielikuma 2.3., 2.4., 3.3. un 8.2.3.pozīcijas izmaksas ir nesamērīgas (administratīvās izmaksas pārsniedz paša pakalpojuma izmaksas), savukārt 1.1., 1.2., 2.1., 2.2., 3.1., 3.2., 3.5., 3.8., 4.2., 4.3., 5.2., 5.3., 6.1., 7.1., 7.2., 7.5., 8.1.1., 8.2., 9.2., 10.1., 10.2.1., 10.3., 13.1., 13.2.1., 13.2.2. un 13.2.4.pozīciju izmaksās komisijai ir radušās šaubas par izmaksu atbilstību godīgai komercpraksei, t.i., izmaksas ir mākslīgi sadārdzinātas. Ņemot vērā abus apsvērums, kopējā sadārdzināto pakalpojumu summa ir vērtējama 737 582,10 euro. Līdz ar to ministrija pamatoti konstatējusi /pers. B/ atbildību, ka iepirkuma rezultātā noslēgtais Producēšanas līgums ir nekvalitatīvs.

[3.7] Tiesa secināja, ka Producēšanas līguma 4.3.punkts paver iespēju komandītsabiedrībai uz līguma izpildi attiecināt nenoteiktas izmaksas. Ministrija pareizi ir atzīmējusi, ka Producēšanas līguma 3.3., 3.4., 3.6., 3.7., 3.8., 3.10., 4.3., 5.1., 5.3., 6.2., 6.3., 7.3., 13.2.pozīcijā norādītie pakalpojumi ir attiecināmi uz projekta īstenošanas 2.posmu (izstādes laiks), nevis 1.posmu (pirms izstādes), jo tiem nav pastāvīga pakalpojuma rakstura. Tāpēc tos ir nepareizi saistīt ar līguma izpildes 1.posma pakalpojuma sniegšanas tāmi.

[3.8] Komandītsabiedrība 2014.gada 27.maija sanāksmē atzinusi, ka avansa maksājums nav izlietots Producēšanas līguma izpildē, bet ir noguldīts bankā garantijas saistību nodrošināšanai. Tieši /pers. B/ šajā sarunā piedāvāja mainīt apmaksas kārtību un maksāt par vēl nepabeigtiem darbiem. Tādējādi tiesas ieskatā /pers. B/ ir veicinājusi Producēšanas līgumā jau tā vāji regulētās kārtības pārkāpšanu. Tiesai neradās šaubas par audio ierakstu autentiskumu.

[3.9] Tiesa pievērsa uzmanību Inventarizācijas komisijas secinātajam, ka Producēšanas līguma ietvaros vairāk kā 91 procents no veiktajiem maksājumiem jeb 777 685,51 euro (no 851 866,62 euro) par nodotajiem darbiem ir uzskatāmi par nepamatoti veiktiem maksājumiem.

[3.10] Tiesa piekrita ministrijas norādei, ka /pers. B/ ar netiešu nodomu ir izdarījusi Disciplināratbildības likuma 36.panta otrajā daļā norādīto disciplinārpārkāpumu, kā rezultātā nodarīts būtisks mantisks zaudējums un būtisks kaitējums valsts interesēm. Valstij radīto zaudējumu summu veido 535 285,80 euro – summa, kas ir samaksāta par darbībām, nevis sniegtajiem pakalpojumiem saskaņā ar Inventarizācijas komisijas secināto. 334 917,42 euro, ko ministrija ir atguvusi no komandītsabiedrības, ir jāņem vērā valstij nodarīto zaudējumu noteikšanā. Tomēr tas, ka pašlaik minētā summa ir veiksmīgi atgūta, nemazina /pers. B/ atbildību laikā, kad notikumi risinājās.

[3.11] Līdz ar to ministrija pamatoti konstatējusi /pers. B/ atbildību, ka Producēšanas līguma izpildē ministrijai bija jāveic maksājumus komandītsabiedrībai par neskaidrām darbībām, sagatavojoties pakalpojumu sniegšanai, nevis par paša pakalpojuma sniegšanu.

[3.12] Tiesa piekrita, ka, vizējot Projektēšanas līguma 7.pielikumu un sagatavojot un vizējot 2014.gada 29.oktobra grozījumus Nr.3 Producēšanas līgumā, /pers. B/ nav nodrošinājusi Projektēšanas līguma 7.pielikuma atbilstību Projektēšanas līguma 4.11.punktam. Tādējādi ar netiešu nodomu izdarot Disciplināratbildības likuma 36.panta otrajā daļā norādīto disciplinārpārkāpumu.

[3.13] Tomēr tiesa nepiekrita, ka 2014.gada 29.oktobra grozījumi Nr.3 Producēšanas līgumā atbilst Publisko iepirkumu likuma 67.1panta trešās daļas 2.punktam. Tiesa ņēma vērā, ka Iepirkumu uzraudzības birojs 2015.gada 27.novembrī ir devis novērtējumu Projektēšanas līguma grozījumiem un nav saskatījis tā būtiskumu. Iepirkumu uzraudzības birojs ir primāri atbildīgs par iepirkuma procedūras atbilstību likuma prasībām (Publisko iepirkumu likuma 81.panta 1.punkts). Ja ministrija vēlējās apsvērt šādu argumentu, tad tai bija jāvēršas Iepirkumu uzraudzības birojā atzinuma saņemšanai.

[3.14] Kopumā vērtējot disciplinārpārkāpuma smagumu šajā ministrijas pārmetuma daļā, netika viennozīmīgi secināms, ka tieši 2014.gada 29.oktobra Projektēšanas līgumā izdarīto grozījumu Nr.3 dēļ valstij tika radīti zaudējumi vairāk kā piecu minimālo mēnešalgu apmērā (Valsts civildienesta ierēdņu disciplināratbildības likuma 15.panta pirmā daļa). Līdz ar to tiesa nepiekrita ministrijai, ka par šo pārkāpumu /pers. B/ piemērojams disciplinārsods – atbrīvošana no amata.

[3.15] Projektēšanas līguma 5.pielikums noteic darbu izpildes grafiku. Tā pielikuma 13. un 14.punkts paredz, ka konsultācijas būvniecības iepirkumu procedūrai notiks no 2014.gada 6.jūnija līdz 11.septembrim un būvniecības iepirkums notiks no 2014.gada 17.jūlija līdz 11.septembrim. Minētais laika grafiks netika ievērots. Tiesa saskatīja /pers. B/ līdzdalību tajā, ka darbi netiek organizēti (vai mudināts to darīt sadarbības partneriem) laikus. Faktiski visas darbības nobīdījās no laika grafika. Ministrija norāda uz Publisko iepirkumu likuma 23.panta ceturto daļu un saista to ar iepirkumu komisijas pienākumu izstrādāt iepirkumu dokumentāciju. Iepirkumu komisija būvniecības iepirkuma veikšanai tika izveidota tikai 2014.gada 11.septembrī, kad jau bija jānoslēdz būvniecības iepirkuma līgums.

[3.16] Tiesa piekrita ministrijai, ka Projektēšanas līguma uzraudzību faktiski veica, cita starpā, arī /pers. B/, līdzdarbojoties sanāksmēs un sniedzot juridiski profesionālu situācijas novērtējumu. Rupju neuzmanību šajā disciplinārpārkāpuma daļā pierāda tas, ka /pers. B/ bija zināms, ka, nemainot Producēšanas līguma 5.pielikumā paredzēto konsultāciju sniegšanas periodu, nav iespējama iepirkuma procedūras organizēšana, nesaīsinot pieteikumu un piedāvājumu iesniegšanas termiņus (par to liecina, piemēram, ar komandītsabiedrību rīkoto sanāksmju saturs). Tas, ka 2014.gada septembra pirmajā pusē /pers. B/ bija ikgadējā atvaļinājumā, nemaina /pers. B/ uzdevumu veikt darbu kvalitatīvi. Līdz ar to ministrija pamatoti konstatējusi /pers. B/ atbildību, ka būvdarbi netika organizēti savlaicīgi.

[3.17] /pers. B/ tiesas sēdē atzina, ka ir iepazinusies ar Inventarizācijas komisijas ziņojumu, un tas ir redzams arī no pieteikuma tiesai. Ja arī disciplinārlietas izmeklēšanas laikā nebija skaidri visi apstākļi, tad tie ir noskaidroti vēlāk. Tiesa atzina, ka tas būtiski neietekmē pārsūdzētajā lēmumā izdarītos secinājumus, jo būtiskie apsvērumi jau bija konstatēti. Arī tas, ka /pers. B/ izdarījusi vairākus disciplinārpārkāpumus, kas tiek vērtēti kā pārkāpumu kopība, nemaina paša pārkāpuma faktu.

[3.18] Tiesa atzina, ka ministrija ir pareizi konstatējusi, ka /pers. B/ ir izdarījusi vairākus disciplinārpārkāpumus, no tiem pamatoti konstatēja, ka Producēšanas līguma izpildē ministrijai bija jāveic maksājumus komandītsabiedrībai par neskaidrām darbībām, sagatavojoties pakalpojumu sniegšanā, nevis par paša pakalpojuma sniegšanu. Ministrija uzskata, ka par izdarīto pārkāpumu /pers. B/ piemērojams disciplinārsods – atbrīvošana no amata. Tiesa piekrita ministrijai, ka šāda veida pārkāpums ir tik būtisks, ka tā rezultātā valsts pārvaldei zūd uzticība ierēdnim, tāpēc sods ir atbilstošs. Līdz ar to atzīts, ka kopumā ministrija ir nonākusi pie pareiza secinājuma par /pers. B/ piemērojamo disciplinārsodu.

[3.19] Tiesa attiecina, ka Darba likumā noteiktie uzteikuma ierobežojumi nav piemērojami uz grūtniecības stāvokli. Savukārt situācija, ka /pers. B/ apgādībā disciplinārlietas izmeklēšanas laikā bija divi nepilngadīgi bērni, nemaina /pers. B/ atbildību.

[3.20] Tiesa nonāca pie secinājuma, ka pārsūdzētā lēmuma 12.2.apakšpunkts ir pamatots un tiesisks. Tādējādi /pers. B/ nav radies pamats tiesībām uz personiskā kaitējuma, morālā kaitējuma un mantisko zaudējumu atlīdzināšanu.

[4] Par Administratīvās rajona tiesas 2016.gada 14.janvāra spriedumu /pers. B/ iesniedza apelācijas sūdzību, tajā norādot pieteikumā un turpmāk minētos argumentus.

[4.1] Tiesa kļūdaini nekonstatēja un nenovērsa ministrijas pieļautos pārkāpumus.

[4.2] Latvijas piedalīšanās izstādē „???? Milano 2015” bija apgrūtināta objektīvu iemeslu dēļ. Gatavošanās dalībai tajā tika pārtraukta politisku iemeslu dēļ, nevis ministrijas amatpersonu rīcības dēļ. Disciplinārlietas izmeklēšanā nepamatoti ir ignorēts apstāklis, ka lēmumu par Latvijas nepiedalīšanos izstādē „???? Milano 2015” pieņēma Ministru kabinets politisku motīvu vadīts. Vairāki taustāmi nodevumi, ko komandītsabiedrība nepaspēja radīt, netika radīti Ministru kabineta pieņemto lēmumu dēļ, nevis ministrijas amatpersonu rīcības dēļ.

[4.3] /pers. B/ nav izdarījusi disciplinārpārkāpumu saistībā ar producēšanas pakalpojumu cenām. Ņemot vērā Producēšanas līguma komplicētību, kā arī to, ka lielākā daļa līguma nosacījumu ietver specifisku pušu tiesību, pienākumu, atbildības un rīcības aprakstu, ir nepamatoti apgalvot, ka Producēšanas līguma un tā nosacījumu izstrāde ir vienīgi /pers. B/ kā juristes kompetence un atbildība. Piedaloties iepirkumu komisijā, /pers. B/ rīkojās atbilstoši dotajam uzdevumam un kompetencei. /pers. B/ kā jurista rīcība iepirkumu komisijā bija ierobežota un aprobežojās ar ļoti konkrēta dotā uzdevuma izpildi, proti, izstādes producēšanas pakalpojuma sniegšanas un saņemšanas kārtības (kādu to par atbilstošu novērtēja nozares, tai skaitā finanšu, speciālisti) tehniska ietveršana līguma nosacījumos.

[4.4] Arguments, ka izpilde notika, pamatojoties uz Producēšanas līgumu, nav pamats apgalvot, ka tieši /pers. B/ vainīga pie sekām, kas iestājušās nekvalitatīvas Producēšanas līguma izpildes un līguma izpildes uzraudzības rezultātā. Par maksājumu formulējumu abstrakcijas pakāpi pieņemšanas-nodošanas aktos, kas jau ir Producēšanas līguma izpildes jautājums, nevar būt vainīga un attiecīgi atbildīga /pers. B/.

[4.5] /pers. B/ pilnībā piekrīt, ka apmaksātiem darbiem ir jābūt identificējamiem un tam jāatspoguļojas pieņemšanas-nodošanas aktos (to

paredz arī Producēšanas līgums), nodevumos un citviet, ja tas nav ietverts minētajos dokumentos. Vienlaikus /pers. B/ amata pienākumos vai kompetencē neietilpa kolēģu vietā sekot apmaksāto darbu, kas iegādāti Producēšanas līguma ietvaros, identificējamībai.

[4.6] Tiesa ignorē faktu, ka ir nošķirama Producēšanas līguma izstrāde un tā izpilde. /pers. B/ nav par Producēšanas līguma izpildi atbildīgā persona. Nav pierādīts, ka Producēšanas līgums citā redakcijā bez ministrijas it kā konstatētajiem trūkumiem būtu ļāvis ministrijai izvairīties no sekām, kas iestājušās Producēšanas līguma izbeigšanas pirms termiņa rezultātā.

[4.7] Tāpat ne no Atzinuma par disciplinārpākāpumu konstatēšanu, ne no sprieduma 14.punkta devītās un vienpadsmitās rindkopas nav skaidra atšķirība starp „darbību" no pakalpojuma sniedzējas puses un „pakalpojuma sniegšanu", kas, tiesas ieskatā, vienā gadījumā ir pamatota, bet citā nē, kā arī atšķirība starp „sagatavošanos pakalpojuma sniegšanai" un „pakalpojuma sniegšanu", kura apmaksa vienā gadījumā ir pamatota, bet citā – nav pamatota.

[4.8] Pat ja teorētiski būtu konstatējams būtisks kaitējums valsts interesēm, tas nav radies jebkādas /pers. B/ rīcības rezultātā.

[4.9] Nav redzams pamats uzskatīt, ka sarunu procedūras rīkošana un saimnieciski visizdevīgākā piedāvājuma izvēlēšanās (ko izdarīja iepirkuma komisija, nevis vienpersoniski /pers. B/) ir /pers. B/ prettiesiska rīcība, un ka /pers. B/ apzinājās, ka sarunu procedūras rezultātā iestāsies nelabvēlīgas sekas, un ka /pers. B/ apzināti pieļāva šādu seku iestāšanos. Neviens no minētajiem apstākļiem disciplinārlietas izmeklēšanas laikā nav nedz konstatēts, nedz pierādīts.

[4.10] /pers. B/ ne tikai nav izdarījusi nevienu prettiesisku darbību, bet nevar konstatēt arī Disciplināratbildības likuma 36.panta otrajā daļā noteikto kvalificējošo pazīmi – būtisks kaitējums valsts interesēm.

[4.11] /pers. B/ nav izdarījusi disciplinārpārkāpumu saistībā ar maksāšanas kārtību par Producēšanas līguma ietvaros sniegtajiem producēšanas pakalpojumiem.

[4.12] Apgalvojums, ka /pers. B/ ierosināja pārskatīt Producēšanas līgumā esošo apmaksas kārtību, neatbilst patiesajiem faktiskajiem apstākļiem. Ministrija disciplinārlietas izskatīšanas gaitā nav vēlējusies noskaidrot /pers. B/ viedokli par audioierakstos dzirdamo izteikumu nozīmi un jēgu. /pers. B/ teiktais sanāksmes laikā ir izrauts no diskusijas konteksta.

[4.13] Apgalvojumu, ka darbi tika veikti par neatbilstošām cenām, apstiprinoši pierādījumi nav atrodami arī lietas materiālos. Inventarizācijas komisijas paustās šaubas, kas ne ar ko nav pierādītas, nevar kalpot kā pierādījums disciplinārlietā tam, ka producēšanas pakalpojumi tika iepirkti par paaugstinātu cenu, vai ka cena neatbilst komercpraksei, kā arī tam, ka valstij ir nodarīts būtisks mantisks zaudējums.

[4.14] Par nepamatotu uzskatāms secinājums, ka /pers. B/ disciplinārpārkāpumu varētu būt izdarījusi ar netiešu nodomu. Disciplinārlietas izmeklēšanas materiālos nav atrodami pierādījumi tam, ka /pers. B/ apzinājās savas rīcības prettiesisko raksturu, paredzēja nelabvēlīgas sekas un apzināti pieļāva šo seku iestāšanos.

[4.15] /pers. B/ nav izdarījusi Disciplināratbildības likuma 36.panta otrajā daļā noteikto disciplinārpārkāpumu, vizējot Projektēšanas līguma 7.pielikumu un grozījumus Nr.3. Nevar piekrist viedoklim, ka Projektēšanas līguma 7.pielikums neatbilst Projektēšanas līguma 4.11.punktam.

[4.16] Sarunu procedūras iepirkuma komisija iepirkuma sagatavošanas brīdī nezināja apstākļus, uz kuriem pieteikumā un pieteikuma papildinājumos ir atsaukusies ministrija.

[4.17] Gan izmaiņas Tehniskajā projektā, gan Latvijas paviljona pamatu būvniecības autoruzraudzība ietilpa autoruzraudzības sniegšanas pakalpojuma tvērumā un tāpēc ministrijai nebija nekādu tiesisku šķēršļu vienoties par Producēšanas līguma 7.pielikumu „Autoruzraudzības plāns", kā arī par līdz tam sniegto autoruzraudzības pakalpojumu samaksāt daļu no samaksas par autoruzraudzību (sākotnējās līgumam pievienotās tāmes 6.rindiņa), novirzot uz tāmes 5.rindiņu. Kopējā līguma cena netika paaugstināta.

[4.18] /pers. B/ nav izdarījusi disciplinārpārkāpumu saistībā ar būvniecības iepirkuma organizēšanu un norisi. Atzinums ir balstīts uz nepareiziem faktiskajiem apstākļiem – uz pieņēmumu, ka ministrija būvniecības iepirkumu uzsāka ar lielu nokavēšanos un, saīsinot pieteikumu un piedāvājumu iesniegšanas termiņus, faktiski sašaurināja pretendentu loku. Iepirkuma procedūras rezultātā līgums par Latvijas paviljona būvniecību netika noslēgts citu iemeslu dēļ, nekā ministrija cenšas argumentēt Atzinumā. Arī jautājumā par /pers. B/ lomu Latvijas paviljona būvniecības iepirkuma organizēšanā ministrija balstās uz nepareiziem faktiskajiem apstākļiem.

[4.19] No tiesas sprieduma 20.punkta pirmās rindkopas nav skaidrs, tieši kādi darbi, kas būtu /pers. B/ amata pienākumos vai kompetencē, /pers. B/ bija jāorganizē. Turklāt lietā nav pierādīts, ka tieši konsultāciju pakalpojuma sniegšana, tā sniegšanas apjoms, kvalitāte vai savlaicīgums kavēja ministrijas atbildīgajām amatpersonām rosināt būvniecības iepirkumu.

[4.20] /pers. B/ aktivitāte un iniciatīva sarunās ar komandītsabiedrību nav vērtējama kā faktiska Projektēšanas līguma izpildes uzraudzība. Tiesa nepamatoti paplašina /pers. B/ atbildību par Projektēšanas līguma uzraudzību, jo šāds pienākums nebija ne /pers. B/ amata pienākumos, ne /pers. B/ bija dots šāds uzdevums vai pilnvarojums. Projektēšanas līguma izpildes uzraudzības veikšana no /pers. B/ puses būtu /pers. B/ pilnvaru pārsniegšana, turklāt /pers. B/ nav ne vajadzīgo zināšanu, ne kvalifikācijas, ne pieredzes šāda darba veikšanai.

[4.21] Tiesa nav vērtējusi, vai grozījumi Projektēšanas līguma 5.pielikumā vispār būtu pieļaujami pretēji Publisko iepirkumu likumā nostiprinātajam aizliegumam mainīt/papildināt piedāvājumu saturu un veikt būtiskus līguma grozījumus.

[4.22] /pers. B/ tika aicināta uz ministrijas atbildīgā projekta vadītāja /pers. H/ sanāksmēm ar komandītsabiedrības pārstāvjiem, taču ne tāpēc, lai uzraudzītu Projektēšanas līguma izpildi. Projektēšanas līguma izpilde /pers. B/ nekad nav tikusi uzlikta par pienākumu. Minēto, cita starpā, apstiprina arī apstāklis, ka Latvijas paviljona būvniecības iepirkumu 2014.gada 12.septembrī ar iesniegumu ierosināja Uzņēmējdarbības konkurētspējas departamenta direktore /pers. I/. Minēto iemeslu dēļ Latvijas paviljona būvniecības iepirkuma organizēšanas sakarā /pers. B/ nav pieļāvusi nevienu prettiesisku rīcību, līdz ar ko viņas rīcībā nav saskatāmas disciplinārpārkāpuma pazīmes.

[4.23] Atzinumā kļūdaini ir argumentēts, ka būtisks kaitējums valsts interesēm ir radies tādējādi, ka tieši dēļ novēlotas un nesavlaicīgas rīcības izstādes organizēšana bija jāpārtrauc. Slēgtais konkurss tika izbeigts pretendentu rīcības dēļ, nevis /pers. B/ rīcības dēļ.

[4.24] Valsts civildienesta attiecību izbeigšana ar valsts civildienesta ierēdni, kura atrodas grūtniecības stāvoklī, ir prettiesiska. Tiesa spriedumā vispār neanalizē Valsts civildienesta likuma 41.panta 1.punkta „i" apakšpunktā ietverto tiesisko regulējumu, saskaņā ar ko valsts civildienesta attiecības izbeidzas, ja atbrīvošana no ierēdņa amata tiek piemērota kā disciplinārsods. Tiesiskā regulējuma ietvaros grūtnieču tiesību aizsardzību var nodrošināt, disciplinārsoda – atbrīvošanas no amata – vietā piemērojot kādu citu, saudzējošāku, disciplinārsodu, kas neparedz atbrīvošanu no amata.

[4.25] /pers. B/ pienākas nodarītā kaitējuma atlīdzinājums.

[4.26] Ņemot vērā, ka tiesa vienā epizodē ir atzinusi par nepamatotu /pers. B/ saukšanu pie disciplināratbildības, kā arī, ņemot vērā, /pers. B/ esot grūtniecības stāvoklī nodarīto personisko un morālo kaitējumu, tiesai bija pamats lemt par nodarītā personiskā un morālā kaitējuma atlīdzināšanu, neskatoties uz ko, ka pārsūdzētais lēmums kopumā tika atzīts par tiesisku.

[4.27] /pers. B/ nodarīti mantiskie zaudējumi saistībā ar prettiesiski izdotā administratīvā akta pārsūdzēšanu.

[5] Par Administratīvās rajona tiesas 2016.gada 14.janvāra spriedumu 17.punkta motīvu daļā ietverto argumentu ministrija iesniedza apelācijas sūdzību, norādot uz turpmāk minētajiem argumentiem.

[5.1] Iepirkuma uzraudzības biroja Administratīvo sodu departamenta Administratīvo pārkāpumu lietu izskatīšanas nodaļas vecākās inspektores 2015.gada 27.novembra lēmumā vairākkārtēji norādīts, ka viennozīmīgi nevar konkrēti izdarīt secinājumus, tai skaitā nav viennozīmīgi konstatējams, ka būtu veiktas ekonomiskā līdzsvara izmaiņas iepirkuma procedūrā. Ministrija nav administratīvā pārkāpuma procesa dalībnieks, tādējādi ministrija nevarēja sniegt un Iepirkuma uzraudzības birojs neieguva visu nepieciešamo informāciju. Iepirkuma uzraudzības birojs administratīvā pārkāpuma lietvedības ietvaros vērtēja nepilna apjoma dokumentus administratīvā pārkāpuma tvērumā, nevis tieši, vērtējot līguma grozījumu būtiskumu un visus ar to saistītos materiālus.

[5.2] Ņemot vērā, ka ministrija pārsūdzētajā lēmumā par vienu no pamatiem argumentācijai vienā no disciplinārās izmeklēšanas ietvaros konstatētajām pārkāpumu epizodēm ir konstatējusi būtisku Projektēšanas līgumu grozījumu veikšanu saskaņā ar Publisko iepirkumu likuma 67.1pantu, tiesai šis arguments bija jāizvērtē pēc būtības.

[5.3] Projektēšanas līgumā ar 2014.gada 29.oktobra 7.pielikuma apstiprināšanu un vienošanos par līguma grozījumiem Nr.3 ir veikti būtiski grozījumi, grozījumi Projektēšanas līgumā izmaina ekonomisko līdzsvaru un līdz ar to tiek uzturēta Atzinumā minētā argumentācija un Projektēšanas līgumā ar 2014.gada 29.oktobra 7.pielikuma apstiprināšanu un vienošanos par līguma grozījumiem Nr.3 ir veikti un atzīstami kā būtiski līguma grozījumi.

[6] /pers. B/ paskaidrojumos par ministrijas apelācijas sūdzību atzina to par nepamatotu, norādot turpmāk minētos argumentus.

[6.1] Kritiski vērtējams arguments, ka Iepirkuma uzraudzības birojs, atzīstot 2014.gada 29.oktobra grozījumus Nr.3 par atbilstošiem Publisko iepirkumu likuma normām, vadījies no nepilnīgiem lietas materiāliem, savukārt ministrijas rīcībā bija citi („vairāk") lietas materiāli, kas it kā apliecina 2014.gada 29.oktobra grozījumu Nr.3 būtiskumu un neatbilstību Publisko iepirkumu likuma normām.

[6.2] 2014.gada 29.oktobra grozījumi Nr.3 objektīvi bija nepieciešami, jo daļu no autoruzraudzības pakalpojuma ietvaros paredzētajiem darbiem Projektēšanas līguma izpildītājiem bija jāveic jau Latvijas paviljona pamatu būvniecības laikā. 2014.gada 29.oktobrī, kad tika noslēgti 2014.gada 29.oktobra grozījumi Nr.3, autoruzraudzības darbi, kuru dēļ vienošanās par grozījumiem Projektēšanas līgumā tika slēgta, jau bija izpildīti.

[6.3] Nav pamata uzskatīt, ka samaksa par Autoratlīdzības plāna 4.punktā noteiktajiem autoruzraudzības darbiem nav proporcionāla pieņemtajiem būvdarbiem (pamatu izbūve).

[6.4] Konkrētajā gadījumā vienošanās par 2014.gada 29.oktobra grozījumiem Nr.3 tika noslēgta skaidrības labad, bet nevis, lai būtiski grozītu Projektēšanas līguma noteikumus. Grozījumi Nr.3 nevarēja grozīt ekonomisko līdzsvaru par labu autoruzraudzības pakalpojuma sniedzējam. Grozījumi Nr.3 nepiešķīra autoruzraudzības pakalpojuma sniedzējam kādas priekšrocības, kādas iepriekš tam nebija noteiktas Projektēšanas līgumā. Vienošanās par 2014.gada 29.oktobra grozījumiem Nr.3 tikai un vienīgi noteica kārtību, kādā ir pieņemami un apmaksājami jau izpildītie darbi.

[6.5] Eiropas Parlamenta un Padomes 2014.gada 26.februāra direktīva 2014/24/ES par publisko iepirkumu, un ar ko atceļ Direktīvu 2004/18/EK, tika pieņemta 2014.gada 26.februārī, tātad vēl pirms 2014.gada 29.oktobra grozījumu Nr.3 noslēgšanas. Tāpēc, neskatoties uz to, ka Latvijas Publisko iepirkumu likums vēl nebija attiecīgi grozīts, taču Direktīvā 2014/24/ES ietvertās tiesību politikas izmaiņas ir ņemamas vērā, vērtējot, vai 2014.gada 29.oktobra grozījumi Nr.3 ir uzskatāmi par būtiskiem līguma grozījumiem, kas noslēgti, pārkāpjot iepirkuma līguma grozīšanas noteikumus, vai nē. Grozījumiem Nr.3 nav nekāda ekonomiskā ietekme, jo kopējā līgumcena ar šiem grozījumiem netika palielināta.

[7] Ministrija paskaidrojumā par /pers. B/ apelācijas sūdzību atzina to par nepamatotu, norādot pārsūdzētajā lēmumā, Atzinumā un turpmāk minētos argumentus.

[7.1] Nav pamatoti apgalvojumi un vispārējā pozīcija, ka /pers. B/ iesaiste procesos saistībā ar Latvijas dalības nodrošināšanu starptautiskajā izstādē „???? Milano 2015" bija ierobežota un rīcība aprobežojās ar atsevišķu uzdevumu veikšanu. /pers. B/ šajos procesos bija iesaistīta no paša sākuma, veica nozīmīgas darbības Latvijas dalības nodrošināšanai starptautiskajā izstādē „Expo Milano 2015" un /pers. B/ attiecīgās rīcības rezultātā valstij ir radušies būtiski mantiski zaudējumi un būtisks kaitējums valsts interesēm.

[7.2] /pers. B/ par Producēšanas līguma un Projektēšanas līguma saturu bija atbildīga gan kā iepirkuma komisijas locekle, gan kā Tiesiskā nodrošinājuma nodaļas /amats/. Tāpat tas ir attiecināms uz 2014.gada 29.oktobra grozījumiem Nr.3 Projektēšanas līgumā.

[7.3] /pers. B/ par pienākumu pildīšanu „???? Milano 2015" projektā, pamatojoties uz Ekonomikas ministrijas Juridiskā departamenta 2013.gada 20.decembra dienesta ziņojumu Nr.231.1-3-2770, ar Ekonomikas ministrijas 2014.gada 2.janvāra rīkojumu Nr.1-p tika piešķirta piemaksa. /pers. B/ pagarināta piemaksa, kas pierāda, ka Producēšanas līguma un Projektēšanas līguma izstrādes, juridiskās kvalitātes un izpildes nodrošināšanā, pretēji /pers. B/ apgalvotajam, /pers. B/ bija nozīmīga loma.

[7.4] /pers. B/ bija atbildīga par Producēšanas līguma saturu. Savukārt nav pieņemams uzskats, ka līguma saturs ir vispār nošķirams no tā izpildes.

[7.5] Tieši /pers. B/ iepirkumu komisijas darbības ietvaros un kā par Producēšanas līguma gala versiju atbildīgā amatpersona sagatavoja tādu Producēšanas līguma redakciju, kas radīja apstākļus, kad valstij tika radīti zaudējumi, un tādējādi nodarīts būtisks kaitējums valsts interesēm.

[7.6] /pers. B/ vizēja Producēšanas līguma projektu un kā profesionālis tiesību zinātnēs nevērsa ministrijas vadības un kompetentās komisijas uzmanību uz iespēju, ka ar šādu līguma redakciju valstij potenciāli varētu tikt radīti zaudējumi un tādējādi nodarīts būtisks kaitējums valsts interesēm. Tādējādi Producēšanas līguma izstrādes procesā /pers. B/ nepietiekošā līmenī veica darbības, lai Producēšanas līgums būtu kvalitatīvs un par to nerastos domstarpības.

[7.7] /pers. B/ tā vietā, lai par Producēšanas līguma nepilnībām, kuras viņai kā profesionālim bija jāidentificē, ziņotu ministrijas vadībai, piedāvāja šīs Producēšanas līguma nepilnības izmantot komandītsabiedrības labā, kā rezultātā šobrīd valstij ir radušies būtiski mantiski zaudējumi.

[7.8] Nav pamatots /pers. B/ apgalvojums, ka Ministru kabineta lēmums pārtraukt Latvijas dalību starptautiskajā izstādē „???? Milano 2015" bija politisks lēmums. Tieši pretēji, šis lēmums tika pieņemts, balstoties uz saimnieciskiem apsvērumiem, ņemot vērā pieejamos finanšu resursus un to iespējamo atdevi.

[7.9] Producēšanas līguma izstrādes laikā bija jāņem vērā arī apstāklis, ka Producēšanas līgums tiks noslēgts ar komandītsabiedrību. Ņemot vērā komandītsabiedrības ierobežoto atbildību pret tās kreditoriem, Producēšanas līguma un Projektēšanas līguma izstrādes laikā vajadzēta izvērtēt riskus un paredzēt līgumos mehānismus, kas maksimāli nodrošinātu ministrijas intereses un maksimāli novērstu kādu potenciālo zaudējumu rašanās iespējamību.

[7.10] Ja Producēšanas līgums būtu sagatavots ar noteikumiem, kas maksimāli pasargā valsts intereses un pieļautu tikai paveiktu darbu apmaksu, šobrīd visticamāk nepastāvētu strīds, kas izskatāms civilprocesuālajā kārtībā.

[7.11] /pers. B/ kā Tiesiskā nodrošinājuma nodaļas /amats/ un amatpersonas, kas ir kompetenta jautājumā par Producēšanas līguma un Projektēšanas līguma satura kvalitāti un no tās izrietošo abu līgumu izpildi, kā arī iepirkuma procesa pārzināšanā un vienlaikus amatpersonas, kura bija iesaistīta visos procesos saistībā ar Latvijas sekmīgu dalību izstādē „???? Milano 2015", par ko arī saņēma attiecīgas piemaksas, rīcība radīja priekšnosacījumus tam, ka iepirkums par paviljona būvniecību tika veikts steidzamības kārtībā.

[7.12] Nav pamatots arī paustais, ka /pers. B/ nav bijusi iesaistīta būvniecības iepirkuma organizēšanā un norisē. /pers. B/ bija iesaistīta visos procesos, par ko arī saņēma piemaksu par pienākumu pildīšanu „???? Milano 2015" projektā.

[7.13] 2014.gada 29.oktobra grozījumi Projektēšanas līgumā izmaina ekonomisko līdzsvaru un līdz ar to grozījumi Projektēšanas līgumā ar 2014.gada 29.oktobra 7.pielikuma apstiprināšanu un vienošanos par Projektēšanas līguma grozījumiem Nr.3 ir veikti un atzīstami kā būtiski līguma grozījumi.

[7.14] Nedz normatīvie akti, nedz judikatūra neparedzēja aizliegumu piemērot pieteicējai pārsūdzētā lēmuma 12.2.apakšpunktā minēto disciplinārsodu, pieteicējai esot darba nespējīgai un grūtniecības stāvoklī.

[7.15] Nav arī konstatējama cēloņsakarība starp apelācijas sūdzības 86.punktā aprakstīto /pers. B/ veselības stāvokli un disciplinārlietas izmeklēšanas procesu un pārsūdzētā lēmuma pieņemšanu.

[8] Administratīvā apgabaltiesa, pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 304.pantu pirmo daļu, lietu izskata rakstveida procesā.

Motīvu daļa

[9] Pārbaudījusi lietā esošos pierādījumus un lietas dalībnieku paskaidrojumus, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka pieteicējas apelācijas sūdzība ir nepamatota, ministrijas apelācijas sūdzība ir nepamatota un pieteikums ir noraidāms.

[10] Administratīvā apgabaltiesa saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 307.panta ceturto daļu atzīst, ka pirmās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, un apgabaltiesa pievienojas pirmās instances tiesas sprieduma motivācijai, izvērstāku argumentu izklāstu nenorādot.

Administratīvā apgabaltiesa atkārtoti nenorāda motivāciju to apelācijas sūdzībās minēto argumentu noraidīšanai, kuru noraidīšanai ir sniegta motivācija pirmās instances tiesas spriedumā.

[11] Ar pārsūdzēto lēmumu pieteicēja saukta pie disciplinārās atbildības par Disciplinmāratbildības likuma 36.panta otrajā daļā noteiktā disciplinārpārkāpuma izdarīšanu – amata pienākumu nekvalitatīvu pildīšanu, ja tā dēļ valstij nodarīts būtisks mantisks zaudējums un valsts interesēm būtisks kaitējums. Pārsūdzētajā lēmumā konstatēts, ka pieteicēja izdarījusi šādus disciplinārpārkāpumus:

1) /pers. B/, izpildot valsts sekretāra Jura Pūces rezolūciju, gan kā iepirkumu komisijas locekle, gan kā Juridiskā departamenta kompetentā juriste nav nodrošinājusi Producēšanas līguma atbilstību Izšķērdēšanas novēršanas likuma 3.panta 1. un 3.punktam un 8.pantam;

2) /pers. B/, piedaloties starp ministriju un komandītsabiedrību notikušajā 2014.gada 27.maija sanāksmē, nav norādījusi uz pieņemamā lēmuma apmaksāt nepabeigtus darbus un darbus par neatbilstošām izmaksām neatbilstību Producēšanas līgumam, bet pat pati ir ierosinājusi pārskatīt Producēšanas līgumā esošo apmaksas kārtību, paredzot bez Producēšanas līguma grozījumiem maksāt par vēl nepabeigtiem darbiem;

3) /pers. B/, vizējot Projektēšanas līguma 7.pielikumu un sagatavojot un vizējot 2014.gada 29.oktobra grozījumus Nr.3 Producēšanas līgumā, nav nodrošinājusi Projektēšanas līguma 7.pielikuma atbilstību Projektēšanas līguma 4.11.punktam un 2014.gada 29.oktobra grozījumu Nr.3 Projektēšanas līgumā atbilstību Publisko iepirkumu likuma 67.1panta trešās daļas 2.punktam;

4) /pers. B/ ir atbildīga par novēlotu būvniecības iepirkuma uzsākšanu, kā rezultātā bija jāpiemēro saīsināti pieteikumu un piedāvājumu iesniegšanas termiņi.

[12] Vispirms apgabaltiesa papildus pārbauda pieteicējas iebildumus apelācijas sūdzībā, ka nav pamatots Atzinumā secinātais, ka pieteicējas vizētais Producēšanas līgums ir vērtējams kā nekvalitatīvs un noslēgts pretēji Izšķērdēšanas novēršanas likuma 3.panta 1. un 3.punktam un 8.punktam.

Minētā likuma 3.panta 1. un 3.punkts paredz, ka publiska persona, kā arī kapitālsabiedrība rīkojas ar finanšu līdzekļiem un mantu lietderīgi; rīcībai jābūt tādai, lai mērķi sasniegtu ar mazāko finanšu līdzekļu un mantas izlietojumu un manta iegūstama īpašumā vai lietošanā par iespējami zemāku cenu. Attiecīgi 8.pants aizliedz publiskai personai un kapitālsabiedrībai iegādāties īpašumā vai lietošanā mantu vai arī pasūtīt pakalpojumus vai darbus par acīmredzami paaugstinātu cenu.

Izšķērdēšanas novēršanas likuma mērķis ir panākt, lai publiskas personas finanšu līdzekļi un manta tiktu izmantota likumīgi un atbilstoši iedzīvotāju interesēm, novērst to izšķērdēšanu un nelietderīgu izmantošanu, kā arī ierobežot valsts amatpersonu korupciju.

[13] Saskaņā ar Producēšanas līgumu izpildītājs (komandītsabiedrība „EXPO 2015") apņēmās veikt „Expo Milano 2015" ekspozīcijas idejiskās ieceres – saturiskā redzējuma māksliniecisko un organizatorisko realizēšanu, kā arī uzraudzību (1.1.punkts). Līgumā pakalpojuma sniegšana paredzēta trīs posmos: pirms izstādes, tās laikā un pēc izstādes (1.2.punkts). Līguma 4. punktā atrunāta līgumcena (1 786 000 lati bez nodokļa) (4.1.punkts) un līgumcenu veidojošās pozīcijas (4.2. un 4.3.punkts). Pasūtītājam jāveic avansa maksājums 15 procentu apmērā no kopējās summas (4.6.punkts), turpmākā pakalpojuma apmaksa tiek organizēta, pamatojoties uz izpildītāja sagatavotajām pakalpojumu sniegšanas tāmēm attiecīgajam līguma izpildes posmam un pakalpojumu pieņemšanas-nodošanas aktiem (4.7.punkts).

Lietā nav strīda par to, ka Producēšanas līgums neparedz kopējās līgumcenas palielināšanas risku. Taču var piekrist ministrijai, ka Producēšanas līgums neparedz līguma priekšmetā ietilpstošo pakalpojumu un lietu uzskaitījumu un to izcenojumus, jo tie nosakāmi, pamatojoties uz izpildītājas ierosinājumiem un tās iesniegtajām cenām. Turklāt Producēšanas līgums neparedz ministrijai iespēju vērtēt katra līguma priekšmetā ietilpstošā pakalpojuma vai priekšmeta līgumcenu. Tādējādi pastāv risks, ka par pakalpojumiem ministrija maksātu neadekvāti lielu maksu. Tāpat, kā norāda ministrija, Producēšanas līgumā nav izlīdzsvarotas ministrijas un izpildītāja tiesības un pienākumi, kuriem ir finansiāls raksturs. Izpildītājai ir paredzēta iespēja noteikt iepirkuma priekšmetā ietilpstošo pakalpojumu cenas, savukārt ministrijai nav paredzētas tiesības vērtēt cenas atbilstību tirgus cenai (sk. atzinuma 2.5.9. un 2.5.10.punktu).

Apgabaltiesa piekrīt Atzinumā konstatētajam, ka Producēšanas līguma 3.1.punkts, kas uzskaita izpildītāja (producenta) pienākumus, un arī līgumcenu reglamentējošās līguma sadaļas neparedz efektīvu mehānismu tam, kādā veidā ministrija var kontrolēt attiecīgo līguma posmu izpildes ietvaros veicamo darbu un pakalpojumam nepieciešamo resursu izmaksas, lai nodrošinātos pret to, ka valsts par konkrēto pakalpojumu nepārmaksā. Atsevišķo līguma priekšmetu sadārdzinājumu līguma saturs neļauj kontrolēt ar tiesībām prasīt pienācīgu izpildījumu un ziņojumus par paveikto. Tas neizriet arī no Producēšanas līguma 3.1.2., 3.1.10., 3.2.3.-3.2.5., 4.7., 4.11. un 6.9. punkta.

Producēšanas līguma 3.1.2.punkts ir vispārīgs izpildītāja pienākumu apkopojums ar noteikumu sniegt pakalpojumus atbilstoši pakalpojumu sniegšanas plānam. Taču arī plāns (kopumā trīs, no kuriem katrs tiek izstrādāts attiecīgajam posmam) nekonkretizē noteiktus pakalpojuma ietvaros veicamos darbus. Ir definēti pasākumi, taču, nezinot nepieciešamos darbus, to apjomu un saturu, pasūtītājai (ministrijai) nav iespējas ietekmēt par konkrēto izpildes posmu veicamā maksājuma apmēru. To skaidri pierāda arī tāme, kuras saturs ir tikpat vispārīgs. Attiecīgi tas korelē ar Producēšanas līguma 3.1.10.punktā noteikto, ka pasūtītāja tiesības iebilst pret konstatētajiem izpildītāja pieļautajiem trūkumiem aprobežojas ar tāmes neatbilstību pakalpojumu sniegšanas laika grafikam, plānam un scenārijam. Līguma 3.1.10.punktā definētie trūkumi ir tik vispārīgi (neatbilstība tiesību normās vai

līgumā vai pielikumos noteiktajām prasībām un kompetento personu ierosinātie uzlabojumi, papildinājumi vai precizējumi ar mērķi nodrošināt ekspozīcijas mērķu sasniegšanu), ka, neparedzot precīzu mehānismu pakalpojuma satura un apjoma un par to maksājamā apmēra identificēšanai, trūkumu konstatēšana ir ļoti ierobežota.

Pasūtītāja Producēšanas līguma 3.2.3.-3.2.5.punktā noteikto kontroles tiesību saturs ir vēl vispārīgāks. Nav saprotams, kādā veidā pasūtītājs īstenotu tiesības pieprasīt izpildītājam novērst trūkumus, ja atbilstoši līgumam objektīvu trūkumu identificēšana ir faktiski neiespējama. Attiecīgi par deklaratīvām ir uzskatāmas pasūtītāja tiesības iesniegt pretenzijas par nepilnībām un neprecizitātēm atbilstoši līgumam izpildītāja izstrādātajos dokumentos. Nav iespējams konstatēt neatbilstību, ja nav objektīvu datu par pakalpojuma saturu un izmaksas veidojošām pozīcijām, kas kalpotu par mērauklu novērtēšanai.

Nav pamata pieņemt, ka pasūtītājas interešu (valsts budžeta) aizsardzība izrietētu no Producēšanas līguma 4.7. un 4.11.punkta. Tas, ka apmaksa tiek organizēta saskaņā ar iepriekš iesniegtajām attiecīgajam posmam izstrādātajām tāmēm, pati par sevi nepiešķir pasūtītājai tiesības vētīt šīs tāmes, ja līgumā nav iestrādāts tam paredzēts mehānisms. Kā minēts iepriekš, šādu noteikumu neesību pierāda tāmju vispārīgais saturs. Attiecīgi nav iespējams izvērtēt arī sniegtā pakalpojuma apjoma atbilstību līgumam, tehniskajai specifikācijai vai pasūtītājas norādījumiem, kā to paredz līguma 4.11.punkts, jo nav jau precīzi skaidri vērtēšanas noteikumi.

Savukārt Producēšanas līguma 6.9.punkts nosaka izpildītāja pienākumu maksāt pasūtītājai par trūkumu, nepilnību un neprecizitāšu dēļ radīto papildu izmaksu un zaudējumu atlīdzību. Neieslīgstot detaļās un neatkārtojot iepriekš minēto, apgabaltiesa arī šajā līguma punktā nerod apstiprinājumu pieteicējas argumentam, ka līgumā bija iestrādāts efektīvs mehānisms atsevišķo līguma priekšmetu sadārdzinājuma novēršanai.

To, ka Producēšanas līgumā iestrādātā valsts budžeta interešu aizsardzība bija nepietiekama, pierāda vēlākie Inventarizācijas komisijas secinājumi (lietas 6.sējuma 60. – 77.lapa), ka pakalpojuma izmaksas ir sadārdzinātas. Tātad ministrijai nebija mehānisma, kā kontrolēt izmaksas un kā novērst pakalpojuma ietvaros sniedzamo darbu un tā izpildei nepieciešamo resursu izmaksu nepamatotu sadārdzinājumu. Līguma izstrādātāja uzdevums ir iestrādāt līgumā efektīvus mehānismus šādu risku minimizēšanai līdz iespējamam maksimumam.

Apkopojot minēto, ir konstatējams pamatojums ministrijas apgalvojumam, ka Producēšanas līgums noslēgts pretēji Izšķērdēšanas novēršanas likuma normām.

Apgabaltiesa uzskata, ka nav pamata apšaubīt pirmās instances tiesas sprieduma secinājumus, ka pieteicēja nav nodrošinājusi Producēšanas līguma atbilstību Izšķērdēšanas novēršanas likuma 3.panta 1. un 3.punktam un 8.pantam.

[14] Attiecībā uz pieteicējas iebildumiem, ka jākonstatē konkrēta viņas atbildība par Producēšanas līguma saturu un tā ir jāvērtē kopsakarībā ar visu iepirkumu komisijas locekļu atbildību, apgabaltiesa norāda turpmāk minēto.

Ir vispārzināms, ka personas ar juridisko izglītību tiek iesaistītas iepirkumu līgumu izstrādē, lai nodrošinātu sagatavoto darījumu dokumentu atbilstību likuma normām un nodrošinātu pareizu un precīzu līguma nosacījumu noformēšanu.

Atzinumā un tiesas konstatētās Producēšanas līguma nepilnības ir saistītas ar ministrijas nespēju kontrolēt līguma izpildi un līguma nosacījumu neprecīza definēšana. Pieteicēja norādījusi, ka viņas kompetencē neietilpst tādu jautājumu kā summu sadalījums pa izmaksu posteņiem, maksāšanas nosacījumi, finanšu līdzekļu summu sadalījums, finanšu riski, ekonomiskais līdzsvars. Apgabaltiesa piekrīt, ka ministrijas jurists drīkst nebūt kompetents šajos jautājumos un par to pieteicēja nebūtu saucama pie atbildības. Tomēr, apgabaltiesas ieskatā, juristam ir jāspēj konstatēt, ka šie jautājumi nav pietiekamā līmenī atspoguļoti līgumā un ka šis trūkums būtiski apgrūtinās līguma izpildi. Jāspēj konstatēt, ka līgumā nav iekļauti pietiekami līguma izpildes kontroles mehānismi, kas būtiski traucētu panākt izpildītāja atbildību par līguma izpildi termiņā un atbilstoši pasūtītāja prasībām. Šie nosacījumi īpaši bija jāievēro situācijā, kad līguma priekšmets nebija konkrēti definēts un konkrēto darbu izmaksas tika koriģējās līguma izpildes laikā.

[15] Attiecībā uz pieteicējas iebildumiem, ka tiesa piešķir vērību Inventarizācijas komisijas secinātam, ka Producēšanas līguma ietvaros vairāk kā 91 procents no veiktajiem maksājumiem jeb 777 685,51 euro (no 851 866,62 euro) par nodotajiem darbiem ir uzskatāmi par nepamatoti veiktiem maksājumiem, apgabaltiesa norāda turpmāk minēto.

Inventarizācijas komisija, kuras sastāvā bija augsta līmeņa ierēdņi no ministrijas un Kultūras ministrijas, no iepirkuma dokumentiem un noslēgtajiem līgumiem secināja, ka no dokumentiem, kurus ir iespējams pārbaudīt, komisijai ir radušās šaubas par izmaksu atbilstību godīgai praksei. Tas nozīmē, ka saskaņā ar Producēšanas līgumu noteiktais līguma izpildes kontroles mehānisms nebija pienācīgi izstrādāts, lai būtu iespējams pārbaudīt un nešaubīgi pierādīt, ka līgums tiek pildīts, arī ievērojot valsts intereses. Par to, ka līguma izpildes kontroles mehānisms nebija pienācīgi izstrādāts, ir atbildīga arī pieteicēja.

[16] Apgabaltiesa neatzīst par pamatotiem pieteicējas iebildumus, ka Latvijas piedalīšanās izstādē „???? Milano 2015" bija apgrūtināta objektīvu iemeslu dēļ, jo lēmumu par Latvijas nepiedalīšanos izstādē „???? Milano 2015" pieņēma Ministru kabinets politisku motīvu vadīts.

No lietas materiāliem un ministrijas paskaidrojumiem ir secināms, ka lēmums par Latvijas nepiedalīšanos izstādē „???? Milano 2015" tika pieņemts tāpēc, ka termiņu kavējumu dēļ nebija iespējama Latvijas dalība izstādē tādā saturiskā un organizatoriskā līmenī, kurš pozitīvi veicinātu Latvijas atpazīstamību un nodrošinātu ieguldīto līdzekļu atdevi.

Ņemot vērā, ka ir konstatējams, ka projekta īstenošanas termiņi būtiski tika kavēti ministrijas ierēdņu rīcības rezultātā, apgabaltiesa neatzīst, ka Latvijas piedalīšanās izstādē „???? Milano 2015" bija apgrūtināta objektīvu iemeslu dēļ. Līdz ar to, apgabaltiesas ieskatā, ministrija pamatoti atzina, ka ir nepieciešams noskaidrot atbildīgās personas par projekta nepienācīgu īstenošanu un, konstatējot, ka pieteicēja daļēji ir atbildīga par to, ierosinājusi pret pieteicēju disciplinārlietu, pārbaudot pieteicējas rīcības tiesiskumu un efektivitāti.

[17] Attiecībā ar pieteicējas iebildumiem, ka nav konstatējams pārkāpums, ka pieteicēja, piedaloties ministriju un komandītsabiedrību 2014.gada 27.maija sanāksmē, nav norādījusi uz pieņemamā lēmuma apmaksāt nepabeigtus darbus un darbus par neatbilstošām izmaksām neatbilstību Producēšanas līgumam, apgabaltiesa papildus pirmās instances tiesas spriedumā atzītajam norāda turpmāk minēto.

Valsts pārvaldes iekārtas likuma 70.panta pirmā daļa paredz, ka par koleģiālas institūcijas pārvaldes lēmuma lietderību un tiesiskumu atbild tie koleģiālas institūcijas locekļi, kas balsojuši, ja vien kāds no viņiem nav īpaši pieprasījis lēmuma pieņemšanas protokolā fiksēt savus iebildumus.

Apgabaltiesa no lietas materiāliem nekonstatē, ka pieteicēja būtu pieprasījusi iepirkuma komisijas protokolā fiksēt viņas iebildumus pret lēmumu apmaksāt nepabeigtus darbus un darbus par neatbilstošām izmaksām neatbilstību Producēšanas līgumam. Līdz ar to situācijā, kad iepirkuma komisija šādu lēmumu pieņēma, pieteicējas iebildumi apelācijas sūdzībā, ka komisijas sēdē viņa uzsvēra, ka nevar sniegt atbildi par komandītsabiedrības priekšlikumiem, ir nepamatoti, jo dokumentāri nav fiksēts, ka pieteicēja ir atstatījusi sevi no atbildības par iepirkumu komisijas pieņemtā lēmuma tiesiskumu.

[18] Attiecībā uz iebildumiem ministrijas apelācijas sūdzībā, ka pirmās instances tiesa nepamatoti atzina, ka nav nepārprotami secināms, ka tieši

2014.gada 29.oktobra Projektēšanas līgumā izdarīto grozījumu Nr.3 dēļ valstij tika radīti zaudējumi vairāk nekā piecu minimālo mēnešalgu apmērā, apgabaltiesa norāda turpmāk minēto.

Apgabaltiesa konstatē, ka Iepirkumu uzraudzības birojs 2015.gada 27.novembrī ir devis novērtējumu Projektēšanas līguma grozījumiem un nav saskatījis tā būtiskumu. Saskaņā ar Publisko iepirkumu likuma 81.panta 1.punktu Iepirkumu uzraudzības birojs ir primāri atbildīgs par iepirkuma procedūras atbilstību likuma prasībām.

Tādējādi, apgabaltiesas ieskatā, nav pamatots Atzinumā secinātais, ka par šo pārkāpumu ir pamats pieteicējai piemērot disciplinārsodu – atbrīvošana no amata. Tomēr, ņemot vērā, ka saskaņā ar pārsūdzēto lēmumu pieteicējai galīgais sods noteikts pēc pārkāpumu kopības, apgabaltiesa uzskata, ka pārsūdzētā lēmuma rezultātu šis tiesas secinājums neietekmē.

[19] Attiecībā uz konstatēto disciplinārpārkāpumu, ka pieteicēja ir atbildīga par novēlotu būvniecības iepirkuma uzsākšanu, kā rezultātā bija jāpiemēro saīsināti pieteikumu un piedāvājumu iesniegšanas termiņi, apgabaltiesa papildus pirmās instances tiesas spriedumā minētajam norāda turpmāk minēto.

Pieteicēja uzskata, ka viņas kompetencē nebija ne būvniecības iepirkuma ierosināšana, ne konsultāciju pakalpojumu sniegšana.

Lietā nav strīda, ka Iepirkuma komisija būvniecības iepirkuma veikšanai tika izveidota 2014.gada 11.septembrī un ka līdz tam Projektēšanas līguma uzraudzību faktiski veica /pers. H/, /pers. I/, pieteicēja un /pers. O/. Lietā nav strīda, ka pieteicējai būtu bijis uzdots sniegt juridiskas konsultācijas būvniecības iepirkuma veikšanas uzsākšanā.

Tomēr no lietas materiāliem ir konstatējams, ka pieteicēja tika aicināta uz ministrijas atbildīgā projekta vadītāja /pers. H/ organizētajām sanāksmēm ar komandītsabiedrību. Šo apstākli apgabaltiesa vērtē tādējādi, ka no tā ir secināms, ka /pers. H/ pārrunu procesā bija nepieciešama juridiska palīdzība. /pers. H/ bija iespēja lūgt ministrijas vadību nodrošināt šādas palīdzības saņemšanu ar iekšēju rīkojumu, bet, ņemot vērā, ka pieteicēja pēc /pers. H/ mutiska lūguma piekrita veikt juridisko uzraudzību pār /pers. H/ vadītā projekta virzību, viņš paļāvās, ka pieteicēja projekta ietvaros nodrošina juridiskās palīdzības sniegšanu. Attiecīgi projekta vadībā līdz Iepirkuma komisija būvniecības iepirkuma veikšanai nebija nevienas citas personas, kura pārraudzītu projekta vadības tiesiskumu. Tā kā pieteicēja ļoti konkrēti neatteicās no šādu pienākumu izpildes, viņai ir pienākums atbildēt par savas rīcības rezultātā pieļautajiem pārkāpumiem.

Apgabaltiesai nav pamata apšaubīt, ka pirmās instances tiesas sprieduma secinājumus, ka būvniecības iepirkums uzsākts novēloti, kā rezultātā bija jāpiemēro saīsināti pieteikumu un piedāvājumu iesniegšanas termiņi.

[20] Attiecībā uz pieteicējas iebildumiem apelācijas sūdzībā, ka ministrijai nebija tiesību piemērot disciplinārsodu – atbrīvošana no amata, jo pieteicējai atradās grūtniecības stāvoklī, apgabaltiesa norāda turpmāk minēto.

Apgabaltiesa konstatē, ka kā viens no Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2006/54/EK (2006.gada 5.jūlijs) par tāda principa īstenošanu, kas paredz vienlīdzīgas iespējas un attieksmi pret vīriešiem un sievietēm nodarbinātības un profesijas jautājumos pieņemšanas mērķiem ir nepieciešamība precizitātes dēļ izstrādāt skaidru noteikumu to grūtniecības un dzemdību atvaļinājumā esošu sieviešu darba tiesību aizsardzībai, un jo īpaši viņu tiesības atgriezties tajā pašā vai līdzvērtīgā amatā, neciešot nekādu nosacījumu un apstākļu pasliktināšanos šī atvaļinājuma dēļ un gūstot labumu no jebkādas darba apstākļu uzlabošanās, uz kuriem tām būtu tiesības to prombūtnes laikā (preambulas 25.punkts).

Eiropas Savienības Tiesa (sk. 2013.gada 20.jūnija spriedumu lietā Nr.C?7/12) jautājumā par to, cik lielā mērā ir aizsargājami darba ņēmēji (izskatāmajā gadījumā – ierēdņi), kas devušies bērna kopšanas atvaļinājumā, ir secinājusi, ka, ņemot vērā Padomes 1996.gada 3.jūnija direktīva 96/34/EK par UNICE (Eiropas profesionālo un darba devēju konfederācijas savienība), CEEP (Uzņēmumu ar valsts kapitāla daļu un vispārējas ekonomiskas intereses uzņēmumu Eiropas centrs) un EAK (Eiropas arodbiedrību konfederācija) noslēgto pamatnolīgumu attiecībā uz bērna kopšanas atvaļinājumu 2.noteikuma 5.punktu darba devējam nav aizliegts atlaist darba ņēmēju, kurš izmanto bērna kopšanas atvaļinājumu, ja šī atlaišana nav motivēta ar bērna kopšanas atvaļinājuma pieteikumu vai izmantošanu (sprieduma 35.punkts). Attiecībā uz izskatāmās lietas apstākļiem Eiropas Savienības Tiesa ir secinājusi, ka pamatnolīgums neliedz, ka darba devējs, likvidējot amata vietu, novērtē darba ņēmēju, kurš izmanto bērna kopšanas atvaļinājumu, lai viņu pārceltu tādā pašā vai līdzīgā amatā saskaņā ar viņa darba līgumu vai darba attiecībām. Šis konstatējums ir spēkā arī tad, ja darba devēja mērķis ir samazināt strādājošo skaitu visā valsts pārvaldē valsts ekonomisko grūtību dēļ (sprieduma 36.punkts).

Izvērtējot minēto regulējumu kopumā, apgabaltiesa secina, ka, lai gan grūtniecība un bērna kopšanas atvaļinājums ir gan tiesiski, gan faktiski nošķiramas situācijas, normatīvais regulējums aizsargā darba ņēmējus – grūtnieces un personas bērnu kopšanas atvaļinājumā, lai tās netiktu diskriminētas saistībā ar savu statusu. Tomēr situācijās, kad darba devēja lēmumi attiecībā uz atlaišanu (atbrīvošanu no amata) nav saistīti ar nosacījumiem un apstākļu pasliktināšanos grūtniecības vai bērna kopšanas atvaļinājuma dēļ, darba ņēmējs – grūtniece – nav pasargājams no atlaišanas.

Attiecīgi šajā gadījumā ministrija ir atzinusi, ka pieteicēja nevar saglabāt savu amata vietu izdarīto disciplinārpārkāpumu dēļ. Līdz ar to pieteicējas kā grūtnieces tiesības saglabāt amatu nav aizsargājamas.

[21] Apgabaltiesa neatzīst, ka apstāklis, ka tiesa atzina, ka viens no iestādes konstatētajiem disciplinārpārkāpumiem ir nepamatots, bet vienlaikus netiek grozīts pieteicējai nosakāmais disciplinārsods, būtu pamats atlīdzinājuma noteikšanai. Atlīdzinājuma pamats ir iestādes prettiesisks administratīvais akts, bet šajā gadījumā ar pārsūdzēto lēmumu kopumā pieteicējai noteiktais disciplinārsods ir uzskatāms par tiesisku, t.i., pārsūdzētais lēmums ir tiesisks.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 307. un 309.pantu un 329.panta pirmo daļu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda

Noraidīt /pers. B/ pieteikumu par Ekonomikas ministrijas 2015.gada 3.jūlija rīkojuma Nr.166 12.2.apakšpunkta atcelšanu un personiskā un morālā kaitējuma un mantisko zaudējumu atlīdzinājumu.

Spriedumu var pārsūdzēt Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamentā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvajā apgabaltiesā.

Tiesnese referente U.Mihailova

Tiesneses I.Kaļiņina